

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2011 m. gegužės 26 d.*

Byloje C-538/09

dėl 2009 m. gruodžio 21 d. pagal SESV 258 straipsnį pareikšto ieškinio dėl valstybės įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Komisija, atstovaujama D. Recchia ir A. Margelis, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Belgijos Karalystę, atstovaujamą T. Materne,

atsakovę,

* Proceso kalba: prancūzų.

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Tizzano, teisėjai M. Ilešič, E. Levits, M. Safjan (pranešėjas) ir M. Berger,

generalinė advokatė J. Kokott,
kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinės advokatės nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

- ¹ Ieškiniu Europos Komisija prašo Teisingumo Teismo pripažinti, kad neįpareigodama atlikti tinkamo tam tikros veiklos poveikio aplinkai įvertinimo, kai ši veikla gali paveikti *Natura 2000* teritoriją, ir nustatydama, kad tam tikrai veiklai taikoma pranešimo tvarka, Belgijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos Direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros

apsaugos (OL L 206, p. 7; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 2 t., p. 102; toliau – Buveinių direktyva) 6 straipsnio 3 dalį.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisės aktai

- 2 Pagal Buveinių direktyvos 2 straipsnio 1 dalį šia direktyva siekiama padėti užtikrinti biologinę įvairovę, apsaugant natūralias buveines ir laukinę fauną bei florą europinėje valstybių narių, kurioms taikoma ESV sutartis, teritorijoje.

- 3 Šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„*Natura 2000* pavadinimu kuriamas vieningas specialių saugomų teritorijų Europos ekologinis tinklas. Šis tinklas, sudarytas iš teritorijų, kuriose yra į I priedą įrašyti natūralių buveinių tipai ir į II priedą įrašytų rūšių buveinės, sudaro galimybę palaikyti, o kur reikia ir atstatyti [atkurti] iki geros apsaugos būklės natūralių buveinių tipus ir rūšių buveines jų natūraliame paplitimo areale.

<...>“

- 4 Direktyvos 4 straipsniu reglamentuojama procedūra, pagal kurią sukuriamas šios direktyvos 3 straipsnyje numatytas *Natura 2000* tinklas ir valstybės narės įsteigia specialias saugomas teritorijas.

- 5 Buveinių direktyvos 6 straipsnio, kuriuo nustatytos minėtų teritorijų apsaugos priemonės, 2 ir 3 dalyse numatyta:

„2. Valstybės narės imasi priemonių, siekdamas specialiose saugomose teritorijose išvengti natūralių buveinių ir rūšių buveinių blogėjimo, taip pat rūšių, kurių apsaugai buvo įsteigtos specialios saugomos teritorijos, trikdymo, jei toks trikdymas galėtų būti reikšmingas šios direktyvos tikslų atžvilgiu.

3. Bet kokiems planams ir projektams, tiesiogiai nesusijusiems arba nebūtinai teritorijos tvarkymui, bet galintiems ją reikšmingai paveikti individualiai arba kartu su kitais planais arba projektais, turi būti atliekamas jų galimo poveikio teritorijai įvertinimas. Atsižvelgiant į poveikio teritorijai įvertinimo išvadas ir remiantis 4 dalies nuostatomis, kompetentingos nacionalinės institucijos pritaria planui ar projektui tik įsitikinusios, kad jis neigiamai nepaveiks atitinkamos teritorijos vientisumo ir, jei reikia, išsiaiškinusios plačiosios visuomenės nuomonę.“

Nacionalinės teisės aktai

- 6 1973 m. liepos 12 d. Gamtos apsaugos įstatymo (*Moniteur belge*, 1973 m. rugsėjo 11 d., p. 10306), iš dalies pakeisto 2008 m. gegužės 22 d. Valonijos regiono dekretu

(*Moniteur belge*, 2008 m. birželio 17 d., p. 31074, toliau – Gamtos apsaugos įstatymas), 28 straipsnio 2 dalis išdėstyta taip:

„Bendrus draudimus, taikomus *Natura 2000* teritorijose arba tam tikrais atvejais už jų ribų, ir kitas bendras prevencijos priemones, kurių reikia imtis teritorijose arba tam tikrais atvejais už jų ribų, siekiant išvengti natūralių buveinių blogėjimo ir reikšmingo rūšių, kurioms teritorija įsteigta, trikdymo nustato Vyriausybė.“

- 7 Gamtos apsaugos įstatymo 29 straipsnio 2 dalyje skelbiama:

„Bet kokiam planui arba projektui, kuriam reikia gauti leidimą ir kuris, atsižvelgiant į potvarkio dėl *Natura 2000* teritorijos įsteigimo reglamentuojančias nuostatas, nėra tiesiogiai susijęs arba būtinas teritorijai tvarkyti, bet gali ją reikšmingai paveikti individualiai arba kartu su kitais planais arba projektais, turi būti atliekamas jų poveikio aplinkai įvertinimas, kaip numatyta teisės akte, kuriuo reglamentuojamas poveikio aplinkai įvertinimas Valonijos regione, atsižvelgiant į teritorijos apsaugos tikslus ir Vyriausybės nustatytais sąlygomis.“

<...>“

- 8 1999 m. kovo 11 d. Valonijos regiono dekreto, susijusio su aplinkosaugos leidimais (*Moniteur belge*, 1999 m. birželio 8 d., p. 21114), šiai bylai taikomos versijos (toliau – 1999 m. kovo 11 d. dekretas) 3 straipsnyje numatyta:

„Įrenginiai ir veikla suklasifikuoti pagal kategorijas ir suskirstyti į tris klases (1 klasė, 2 klasė ir 3 klasė), atsižvelgiant į poveikio žmonėms ir aplinkai dydį ir galėjimą atitikti bendrąsias, sektorines arba išsamiąsias sąlygas.“

3 klasė apima žmones ir aplinką mažai veikiančius įrenginius ir veiklą, kuriems Vyriausybė nustatė išsamiąsias sąlygas.

<...>

Vyriausybė gali nurodyti kriterijus, kuriais remdamasis pareiškėjas gali nustatyti, ar planuojamas 3 klasės objektas gali atitikti išsamiąsias sąlygas. Jei taip nėra, planuojamas objektas priskiriamas prie 2 klasės ir pareiškėjas pateikia 2 klasės aplinkosaugos leidimo prašymą. Tokiu atveju Vyriausybė nurodo su aplinkosaugos leidimo prašymu pateiktiną informaciją.“

- 9 1999 m. kovo 11 d. dekreto 10 straipsnio 1 dalyje skelbiama:

„Jokio 1 arba 2 klasės objekto negalima eksploatuoti, jei negaunamas aplinkosaugos leidimas.

<...>“

- 10 Šio dekreto 11 straipsnio 1 dalyje nurodoma:

„Jokio 3 klasės objekto negalima eksploatuoti, jeigu apie jį iš anksto nepranešama.

<...>“

11 Šio dekreto 13 straipsnis suformuluotas taip:

„Savivaldybės, kurios teritorijoje bus planuojamas objektas, vietos valdžios institucija yra pranešimus ir aplinkosaugos leidimo prašymus nagrinėti kompetentinga institucija.

<...>“

12 2002 m. liepos 4 d. Valonijos vyriausybės potvarkio, kuriuo nustatomas projektų, kurių poveikį aplinkai reikia įvertinti, ir klasifikuotų įrenginių bei veiklos sąrašas (*Monsieur belge*, 2002 m. rugsėjo 21 d., p. 42502), šiai bylai taikomos versijos (toliau – 2002 m. liepos 4 d. potvarkis) 2 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Projektai, kurių poveikį aplinkai reikia įvertinti, ir klasifikuoti įrenginiai bei veikla yra nurodyti šio potvarkio I priede pateiktame sąrašė.“

13 2002 m. liepos 4 d. potvarkio I priede išvardyti projektai, įrenginiai ir veikla, kurių poveikio aplinkai įvertinimas neatliekamas; iš jų Komisija ieškinyje konkrečiai nurodo šiuos projektus, įrenginius ir veiklą:

— bet koks į 01.20.01.01 kategoriją nepatenkantis pastatas ar kita infrastruktūra, kuriuose telpa nuo 4 iki 500 gyvulių, skirti auginti ar tūkinti 6 mėn. ir didesnius galvijus, vykdančią žemės ūkio sektoriaus veiklą, priskiriami prie 01.20.01.02.01 kategorijos,

- gyvuliams šerti skirtų nefasuotų ar silosuotų javų, grūdų ir kitų produktų, išskyrus šiaudus ir šieną, sandėliavimas, kai sandėlio talpa viršija 50 m³, priskiriamas prie 01.49.01.01 kategorijos,
- įrenginiai skystiems angliavandenilio degalams, kurių žybsnio temperatūra yra aukštesnė nei 55 °C ir žemesnė arba lygi 100 °C, išpilstyti motorinėms transporto priemonėms; komercinės paskirties, išskyrus pardavimą visuomenei; pavyzdžiui, angliavandenilio degalų išpilstymo įrenginiai, skirti aprūpinti degalais savo ar savo sąskaita administruojamą transporto priemonių parką, su ne daugiau kaip dviem automatiniais pistoletais ir su angliavandenilio degalų rezervuarais, kurių talpa yra lygi arba didesnė nei 3 000 litrų ir mažesnė nei 25 000 litrų, priskiriami prie 50.50.01 kategorijos, ir
- individualus vandens valymo įrenginys, galintis išvalyti 20 ar mažiau gyventojų ekvivalentą atitinkantį teršalų kiekį, priskiriamas prie 90.11 kategorijos.

Ginčo aplinkybės ir ikiteisminė procedūra

- ¹⁴ 2006 m. Komisija gavo skundą, kuriame pranešama apie neteisėtą Valonijos regiono Filipvilio savivaldybės (Belgija) teritorijoje, kuri ribojasi su specialioms saugomoms teritorijoms priskirta *Natura 2000* teritorija „Bassin de Fagnard de l’Eau blanche en aval de Mariembourg“, esančio pramoninio tvarto eksploatavimą.
- ¹⁵ Skundo pateikėjas tvirtina, kad nagrinėjamo tvarto nuotekos daro didelę žalą šios *Natura 2000* teritorijos aplinkai, o tai, jo nuomone, kelia grėsmę kelioms 1979 m. balandžio 2 d. Tarybos direktyvos 79/409/EEB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 103, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 1 t., p. 98) priede ir Buveinių direktyvos priede nurodytoms rūšims.

- 16 2006 m. rugpjūčio 23 d. raštu Komisija pasiūlė Belgijos Karalystei pateikti pastabas dėl Buveinių direktyvos 6 straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų.
- 17 Atsižvelgdama į Belgijos Karalystės pateiktą atsakymą Komisija nusprendė, kad Belgijos teisės aktai iš tiesų neatitinka Buveinių direktyvos 6 straipsnio 3 dalyje išdėstytų reikalavimų, nes jais nenustatyta pareiga atlikti poveikio aplinkai įvertinimą ir nustatyta pranešimo tvarka, taikoma tam tikrai veiklai, kuri gali paveikti *Natura 2000* teritoriją.
- 18 2007 m. kovo 23 d. išsiuntusi Belgijos Karalystei oficialų pranešimą, kad ši pateiktų savo pastabas, 2008 m. gegužės 6 d. Komisija išsiuntė tai valstybei narei pagrįstą nuomonę ir paragino per du mėnesius nuo gavimo imtis būtinų priemonių, kad į ją būtų tinkamai atsižvelgta.
- 19 2008 m. liepos 11 d. Belgijos Karalystė atsakydama į šią motyvuotą nuomonę patvirtino, kad žemės ūkio valdoje, kurios klausimas buvo keliamas, jau įrengti nuotekų valymo įrenginiai ir nuotekos nebepatenka į atitinkamą *Natura 2000* teritoriją. Ši valstybė narė pridūrė, kad Gamtos apsaugos įstatyme jau yra 28 straipsnio 2 dalis, kurios tekstas pateiktas šio sprendimo 6 punkte, ir kad potvarkis dėl šios nuostatos įgyvendinimo netrukus bus galutinai priimtas.
- 20 Po 2009 m. kovo 17 d. Belgijos Karalystės ir Komisijos apibendrinamojo susitikimo ši valstybė narė 2009 m. gegužės 5 d. papildė savo atsakymą į motyvuotą nuomonę, pateikdama informacijos apie Valonijos regiono priimtus įstatymus ir kitus teisės aktus, kuriais siekiama išvengti bet kokio žalos aplinkai pavojaus.

- 21 Manydama, kad šiomis nuostatomis nėra užtikrinamas sistemingas poveikio saugomai teritorijai įvertinimas, kokio reikalaujama Buveinių direktyvos 6 straipsnio 3 dalyje, Komisija pareiškė šį ieškinį.

Dėl ieškinio

Šalių argumentai

- 22 Komisija pabrėžia, kad pagal Buveinių direktyvos 6 straipsnio 3 dalį nacionalinės valdžios institucijos negali leisti įgyvendinti plano arba projekto, jei prieš tai neatliekamas poveikio aplinkai įvertinimas, iš kurio būtų galima spręsti apie realų arba galimą plano ar projekto poveikį saugomai teritorijai.
- 23 Kai kriterijų netaikyti šios nuostatos tam tikros kategorijos planams arba projektams neužtenka, siekiant neabejotinai garantuoti, kad atitinkami planai ar projektai neturės reikšmingo neigiamo poveikio saugomos teritorijos vientisumui, anot Komisijos, tokį įvertinimą reikia atlikti sistemingai.
- 24 Šiuo atveju iš Gamtos apsaugos įstatymo 29 straipsnio 1 dalies matyti, kad planų arba projektų, kuriems nereikia gauti aplinkosaugos leidimo, tarp kurių yra tų kategorijų planai ir projektai, kuriems taikoma paprasto pranešimo savivaldybės administracijai tvarka, poveikio aplinkai įvertinti nereikalaujama.

- 25 Tačiau šis pareigos atlikti tokį įvertinimą netaikymas planams ir projektams, kuriems taikoma pranešimo tvarka, nėra pagrįstas objektyviu kriterijumi. Iš tiesų visai įmanoma, kad veikla, neviršijanti 2002 m. liepos 4 d. potvarkiu nustatytų ribų, gali reikšmingai paveikti atitinkamą teritoriją.
- 26 Šiuo atžvilgiu Komisija nurodo veiklą ir įrenginius, paminėtus šio sprendimo 13 punkte, ir nurodo, kad 500 galvijų auginimas dėl susidarančių nuotekų gali daryti poveikį atitinkamai teritorijai, nors kitai teritorijai šios nuotekos neturėtų jokios reikšmės.
- 27 Dublike nagrinėdama argumentą, susijusį su galimybe objektus perskirti iš 3 į 2 klasę, Komisija priduria, kad pagal 1999 m. kovo 11 d. dekreto 3 straipsnio penktą pastraipą ši pareiga numatyta pareiškėjui, nors pagal Buveinių direktyvos 6 straipsnio 3 dalį patvirtinti, kad planai ir projektai nedaro žalos atitinkamos teritorijos vientisumui, turi kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos, pirmiausia atlikusios tinkamą tyrimą. Vis dėlto iš minėto 3 straipsnio penktos pastraipos matyti, kad perskyrimas iš 3 į 2 klasę susijęs su negalėjimu laikytis išsamiųjų sąlygų, o ne su kilusiu pavojumi *Natura 2000* teritorijai.
- 28 Be to, Gamtos apsaugos įstatymo 28 straipsnio 2 dalyje numatyti bendri draudimai, pagrįsti Buveinių direktyvos 6 straipsnio 2 dalimi, kuri nesusijusi su pareiga atlikti naujo projekto poveikio teritorijai įvertinimą. Todėl minėtos 28 straipsnio 2 dalies neužtenka, siekiant užtikrinti Buveinių direktyvos 6 straipsnio 3 dalies perkėlimą.

- 29 Belgijos Karalystė tvirtina, kad jos tarnybos, atlikusios patikrinimus, nenustatė, kad skunde nurodytas tvartas daro kokį nors neigiamą poveikį *Natura 2000* teritorijai „Bassin de Fagnard de l’Eau blanche en aval de Mariembourg“.
- 30 Bendriau kalbant, iš 1999 m. kovo 11 d. dekreto 3 straipsnio matyti, kad prie 3 klasės objektų, kuriems taikoma pranešimo tvarka, pagal apibrėžimą priskiriami įrenginiai ir veikla, kurių poveikis žmonėms ir aplinkai yra mažas.
- 31 Be to, eksploatuoti 3 klasės įrenginį arba vykdyti 3 klasės veiklą galima, tik jei laikomasi Aplinkos kodekso nuostatų ir kiekvieno veiklos sektoriaus išsamiųjų sąlygų. Šiomis išsamiosiomis sąlygomis siekiama sumažinti poveikį aplinkai ir išvengti žalos *Natura 2000* teritorijoms.
- 32 Be to, Valonijos regionas, sudarydamas klasifikuotos veiklos ir įrenginių sąrašą, atliko veiklos, galinčios daryti poveikį aplinkai, tyrimą, atsižvelgdamas į 1985 m. birželio 27 d. Tarybos direktyvos 85/337/EEB dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 175, p. 40; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 1 t., p. 248) III priede pateiktus kriterijus.
- 33 Siekiant sumažinti bet kokį neprognozuojamos situacijos lemiamą žalą aplinkai pavojų 1999 m. kovo 11 d. dekretu taip pat numatyta galimybė 3 klasės objektą perskirti į kitą klasę, jeigu jis negali atitikti jam taikomų išsamiųjų sąlygų. Tuomet pareiškėjas turi pateikti 2 klasės aplinkosaugos leidimo prašymą. Tokiu atveju kompetentinga valdžios institucija, remdamasi leidimo prašyme pateikta informacija, gali nuspręsti įpareigoti atlikti objekto poveikio atitinkamai *Natura 2000* teritorijai įvertinimą.

- 34 Gamtos apsaugos įstatymo 28 straipsnis yra paskutinis apsaugos sluoksnis. Iš tiesų šio 28 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad visi ūkio subjektai turi laikytis bendro draudimo bloginti natūralias buveines ir trikdyti rūšis, kurioms įsteigtos *Natura 2000* teritorijos. Minėto 28 straipsnio 2 dalis leidžia vyriausybei taikyti bendras priemones bet kokiai veiklai, kuri gali daryti poveikį *Natura 2000* teritorijoms. Ši nuostata įgyvendinta 2008 m. spalio 23 d. Valonijos vyriausybės potvarkiu dėl *Natura 2000* teritorijoms taikomų bendrų prevencijos priemonių (*Moniteur belge*, 2008 m. lapkričio 27 d., p. 62636) ir 2008 m. spalio 23 d. Valonijos vyriausybės potvarkiu, kuriame nustatytos tam tikros *Natura 2000* teritorijoms taikomos prevencijos tvarkos sąlygos (*Moniteur belge*, 2008 m. lapkričio 27 d., p. 62644).
- 35 Jei paaiškėtų, kad šių nuostatų, kuriomis užtikrinama veiksminga *Natura 2000* teritorijų apsauga, neužtenka, Valonijos vyriausybė galėtų imtis bendrų apsaugos priemonių, taikomų ne *Natura 2000* teritorijoms, kuriomis papildytų šioms teritorijoms skirtas priemones.
- 36 Triplike Belgijos Karalystė pabrėžia, jog vienintelis apribojimas taikyti Buveinių direktyvos 6 straipsnio 3 dalį yra galimo reikšmingo poveikio specialioms saugomoms teritorijoms nebuvimas. Belgijos valdžios institucijos šį požiūrį įtvirtino 1999 m. kovo 11 d. dekreto 3 straipsniu.
- 37 Dėl galimybės perskirti objektą iš 3 klasės į 2 klasę pažymėtina, kad Komisija ją išaiškino klaidingai, nes pareiškėjas privalo remtis Valonijos vyriausybės apibrėžtais kriterijais, kad konstatuotų, jog apie nagrinėjamą objektą reikia ne pranešti, o jam gauti aplinkosaugos leidimą. Dėl argumento, kad minėtas perskyrimas priklauso nuo išsamiųjų sąlygų laikymosi, Belgijos Karalystė patikslina, kad pagal Belgijos teisės

nuostatas 3 klasės objektas, atitinkantis jam taikomas išsamiąsias sąlygas, nedaro poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai arba toks poveikis yra mažas.

- 38 Taigi Belgijos Karalystė teisingai perkėlė Buveinių direktyvos 6 straipsnio 3 dalį ir nustatė tinkamo bet kurios veiklos, galinčios neigiamai paveikti saugomą teritoriją, poveikio įvertinimo tvarką.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 39 Iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, kad pagal Buveinių direktyvos 6 straipsnio 3 dalį reikalavimas atlikti tinkamą plano ar projekto įvertinimą siejamas su tikimybe arba pavojumi, kad šis planas ar projektas reikšmingai paveiks atitinkamą teritoriją. Atsižvelgiant visų pirma į prevencijos principą, toks pavojus egzistuoja, kai remiantis objektyviomis aplinkybėmis neatmetama galimybė, kad minėtas planas ar projektas reikšmingai paveiks atitinkamą teritoriją (žr. 2004 m. rugsėjo 7 d. Sprendimo *Waddenvereniging ir Vogelbeschermingsvereniging*, C-127/02, Rink. p. I-7405, 43 ir 44 punktus; 2005 m. spalio 20 d. Sprendimo *Komisija prieš Jungtinę Karalystę*, C-6/04, Rink. p. I-9017, 54 punktą ir 2007 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Komisija prieš Airiją*, C-418/04, Rink. p. I-10947, 226 punktą).
- 40 Vertinant pavojų reikia atsižvelgti į teritorijos, kuriai toks planas ar toks projektas skirtas, požymius ir specifines aplinkos sąlygas (žr. minėto Sprendimo *Waddenvereniging ir Vogelbeschermingsvereniging* 49 punktą ir 2007 m. spalio 4 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-179/06, Rink. p. I-8131, 35 punktą).
- 41 Be to, sąlyga, su kuria siejamas plano ar projekto poveikio tam tikrai teritorijai įvertinimas, pagal kurią esant abejonių dėl reikšmingo poveikio nebuvimo turi būti

atliekamas toks įvertinimas, neleidžia šio įvertinimo netaikyti tam tikrų kategorijų projektams, remiantis kriterijais, kurie negali užtikrinti, kad šie projektai reikšmingai nepaveiks saugomų teritorijų (šiuo klausimu žr. 2006 m. sausio 10 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-98/03, Rink. p. I-53, 41 punktą).

- 42 Iš tiesų galimybė bendra tvarka laikantis galiojančių teisės aktų atleisti tam tikrą veiklą nuo būtinybės įvertinti poveikį atitinkamai teritorijai negarantuoja, kad ši veikla neturės poveikio saugomos teritorijos vientisumui (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją* 43 ir 44 punktus ir 2010 m. kovo 4 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* C-241/08, Rink. p. I-1697, 31 punktą).
- 43 Todėl Buveinių direktyvos 6 straipsnio 3 dalimi neleidžiama valstybei narei priimti nacionalinės teisės aktų, pagal kuriuos bendra tvarka atleidžiama nuo pareigos atlikti plėtros projektų poveikio teritorijai įvertinimą dėl to, kad numatyta, jog tie projektai nedaug kainuos, arba dėl to, kad ketinama vykdyti specifinės srities darbus (žr. 2000 m. balandžio 6 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, C-256/98, Rink. p. I-2487, 39 punktą).
- 44 Be to, sistemingai atleisdama nuo pareigos atlikti poveikio teritorijai įvertinimą darbų ar plėtros programas ir projektus, kuriems taikoma pranešimo tvarka, valstybė narė nevykdo įsipareigojimų pagal Buveinių direktyvos 6 straipsnio 3 dalį (šiuo klausimu žr. 2010 m. kovo 4 d. minėto Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* 62 punktą).
- 45 Todėl iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad iš principo valstybė narė pagal Buveinių direktyvos 6 straipsnio 3 dalį negali sistemingai bendra tvarka atleisti tam tikrų kategorijų planų arba projektų nuo pareigos atlikti jų poveikio *Natura 2000* teritorijoms įvertinimą, atsižvelgdama į tai, kokios srities darbai atliekami, arba nustatydama pranešimo tvarką.

- 46 Atsižvelgiant į šiuos samprotavimus šiuo atveju reikia nagrinėti, ar Belgijos Karalystės priimtos teisės nuostatos atitinka Buveinių direktyvos 6 straipsnio 3 dalį.
- 47 Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad Gamtos apsaugos įstatymo 29 straipsnio 2 dalyje numatyta, jog būtina atlikti kiekvieno plano arba projekto, kuriam reikia gauti leidimą, galinčio atskirai arba kartu su kitais planais arba projektais reikšmingai paveikti *Natura 2000* teritoriją, poveikio teritorijai įvertinimą, kaip tai numatyta teisės aktuose, reglamentuojančiuose poveikio aplinkai vertinimą Valonijos regione.
- 48 Tuo pačiu metu 1999 m. kovo 11 d. dekretu nurodyta, kad apie 3 klasės veiklą ir įrenginius reikia tik iš anksto pranešti savivaldybės, kurios teritorijoje bus planuojamas objektas, vietos valdžios institucijai.
- 49 Remdamasi šiomis nuostatomis Komisija daro išvadą, kad 3 klasės veiklai ir įrenginiams nereikia leidimo ir kad todėl nereikia atlikti jų poveikio *Natura 2000* teritorijai įvertinimo, o Belgijos Karalystė to neginčija.
- 50 Šiuo atžvilgiu Komisija nurodo 2002 m. liepos 4 d. potvarkio I priedą, kuriame patikslinama, kurių projektų, įrenginių ir veiklos poveikis aplinkai netiriamas; tarp jų yra šio sprendimo 13 punkte išvardytos 3 klasės veiklos rūšys.
- 51 Vadinas, Belgijos Karalystė nustatė pranešimo tvarką, pagal kurią bendra tvarka atleidžiama nuo pareigos atlikti tam tikros veiklos ir įrenginių poveikio *Natura 2000* teritorijai įvertinimą. Ši valstybė narė mano, kad planai arba projektai, kuriems taikoma ši pranešimo tvarka, negali reikšmingai paveikti saugomos teritorijos.

- 52 Tokiomis aplinkybėmis, kai valstybė narė nustato pranešimo tvarką, pagal kurią nenumatytas pavojaus įvertinimas atsižvelgiant į atitinkamos teritorijos požymius ir specifines aplinkos sąlygas, ji privalo įrodyti, kad jos priimtos nuostatos leidžia, remiantis objektyvia informacija, atmesti galimybę, kad planas ar projektas, kuriam taikoma pranešimo tvarka, atskirai arba kartu su kitais planais ar projektais reikšmingai paveiks *Natura 2000* teritoriją (šiuo klausimu ir pagal analogiją žr. 2010 m. kovo 4 d. minėto Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* 32 punktą).
- 53 Iš tiesų iš Buveinių direktyvos 6 straipsnio 3 dalies galima daryti išvadą, kad kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos gali neatlikti plano ar projekto, tiesiogiai nesusijusio arba nebūtino *Natura 2000* teritorijai tvarkyti, poveikio aplinkai įvertinimo, tik jeigu remiantis objektyvia informacija, galima atmesti galimybę, kad šis planas ar projektas atskirai arba kartu su kitais planais ar projektais reikšmingai paveiks minėtą teritoriją (šiuo klausimu žr. minėtų sprendimų *Waddenvereniging ir Vogelbeschermingsvereniging* 45 punktą ir *Komisija prieš Airiją* 238 punktą).
- 54 Šiuo atžvilgiu, pirma, Belgijos Karalystė nurodo 1999 m. kovo 11 d. dekreto 3 straipsnį, pagal kurį pranešimo tvarka taikoma tik žmones ir aplinką mažai veikiantiems įrenginiams ir veiklai, kuriems vyriausybė nustatė išsamias sąlygas.
- 55 Tačiau reikia priminti, kad net nedidelis projektas gali daryti didelį poveikį aplinkai, jei įgyvendinamas vietovėje, kur aplinkos veiksniai, kaip antai fauna ir flora, dirvožemis, vanduo, klimatas arba kultūros paveldas, yra jautrūs mažiausiam pokyčiui (šiuo klausimu dėl Direktyvos 85/337 žr. 1999 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo *Komisija prieš Airiją*, C-392/96, Rink. p. I-5901, 66 punktą).

- 56 Todėl valstybė narė negali manyti, kad tam tikrų kategorijų, apibrėžtų pagal veiklos sritis ir specialius įrenginius, planai ir projektai pagal apibrėžimą žmonėms ir aplinkai daro mažą poveikį.
- 57 Antra, Belgijos Karalystė nurodo, kad Valonijos regionas, sudarydamas klasifikuotos veiklos ir įrenginių sąrašą, atliko veiklos, galinčios daryti poveikį aplinkai, tyrimą, atsižvelgdamas į Direktyvos 85/337 III priede nustatytus kriterijus.
- 58 Tačiau reikia pripažinti, kad Belgijos Karalystė nepateikė šio tyrimo rezultatų. Bet kuriuo atveju, kaip tai pažymi Komisija, priešingai nei reikalaujama pagal Buveinių direktyvos 6 straipsnio 3 dalį, atliekant tokį išankstinį tyrimą negalima iš principo numatyti, kaip galimas planas arba projektas kartu su kitais planais ir projektais paveiks atitinkamą teritoriją.
- 59 Trečia, Belgijos Karalystė tvirtina, kad pagal 1999 m. kovo 11 d. dekretą, kai planuojamas 3 klasės objektas negali atitikti jam taikomų išsamiųjų sąlygų, jis priskiriamas prie 2 klasės. Kompetentinga valdžios institucija, remdamasi pareiškėjo informacija, nurodyta 2 klasės aplinkosaugos leidimo prašyme, tokiu atveju gali nuspręsti įpareigoti atlikti planuojamo objekto poveikio atitinkamai *Natura 2000* teritorijai įvertinimą, atsižvelgiant į šios teritorijos apsaugos tikslus.
- 60 Tačiau Belgijos Karalystė nepateikė nei išsamiųjų sąlygų, susijusių su Komisijos nurodyta veikla ir įrengimais, nuostatų, nei kriterijų, į kuriuos atsižvelgdamas pareiškėjas gali nustatyti, ar planuojamas 3 klasės objektas atitinka šias išsamiąsias sąlygas. Ši

valstybė narė nepaaiškina, kaip konkrečiai šios nuostatos leidžia sušvelninti tinkamo planų arba projektų, galinčių reikšmingai paveikti saugomą teritoriją, įvertinimo nebuvimą.

- 61 Ketvirta, Belgijos Karalystė nurodo Gamtos apsaugos įstatymo 28 straipsnio 2 dalies įgyvendinimo nuostatas, kuriomis bet kuriuo atveju užtikrinama veiksminga *Natura 2000* teritorijų apsauga Valonijos regione.
- 62 Vis dėlto ši valstybė narė tik nurodo šio sprendimo 34 punkte paminėtus du 2008 m. spalio 23 d. Valonijos vyriausybės potvarkius ir neanalizuoja jų turinio bei nepaaiškina, kodėl šių potvarkių, jos nuomone, pakanka užtikrinti Buveinių direktyvos 6 straipsnio 3 dalies perkėlimą.
- 63 Penkta, Belgijos Karalystė taip pat mini pareigą laikytis Aplinkos kodekso, bet konkrečiai nepatikslina, kaip šio kodekso nuostatomis, aiškinamomis kartu su bendrosiomis sąlygomis, galima apsaugoti aplinką.
- 64 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad Belgijos Karalystė nepateikė įrodymų, iš kurių Teisingumo Teismas galėtų nustatyti, ar jos priimtų nuostatų, remiantis objektyvia informacija, pakanka užtikrinti, kad nė vienas planas arba projektas, kuriam taikoma pranešimo tvarka, nei atskirai, nei kartu su kitais planais arba projektais nedaro reikšmingo poveikio *Natura 2000* teritorijai.
- 65 Tokiomis aplinkybėmis reikia pripažinti, kad Komisijos ieškinys yra pagrįstas.

- 66 Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus reikia pripažinti, kad neįpareigodama atlikti tinkamo tam tikros veiklos, kuriai taikoma pranešimo tvarka, poveikio aplinkai įvertinimo, kai ši veikla gali paveikti *Natura 2000* teritoriją, Belgijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal Buveinių direktyvos 6 straipsnio 3 dalį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 67 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas ir Belgijos Karalystė pralaimėjo bylą, pastaroji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. Neįpareigodama atlikti tinkamo tam tikros veiklos, kuriai taikoma pranešimų tvarka, poveikio aplinkai įvertinimą, kai ši veikla gali paveikti *Natura 2000* teritoriją, Belgijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos 6 straipsnio 3 dalį.
2. Priteisti iš Belgijos Karalystės bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.